

2014 IN HET KORT

BEHEERST VERANDEREN

Stichting Shell Pensioenfonds

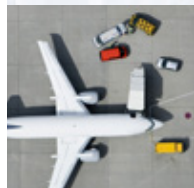
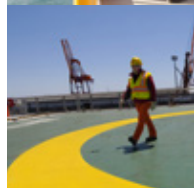
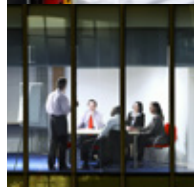

'2014 in het kort' belicht enkele gebeurtenissen en cijfers over het afgelopen jaar van Stichting Shell Pensioenfonds (het Pensioenfonds). Op deze publicatie heeft geen controle door een externe accountant plaatsgevonden en er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

De maatschappijen waarin Royal Dutch Shell plc direct of indirect deelnemingen heeft, zijn afzonderlijke rechtspersonen met een eigen identiteit. In deze uitgave wordt het collectieve begrip 'Shell' gebruikt om de verschillende bij het Pensioenfonds aangesloten Shell werkgevers en joint ventures aan te duiden.

INHOUD

Dekkingsgraad	4
Nieuw Financieel Toetsingskader	6
Beleggingsresultaat	7
Indexatie en premie in 2014	8
Verantwoord beleggen	9
Uitvoeringskosten	10
Communicatie & organisatie	12
Code Pensioenfondsen	14
Wet versterking bestuur pensioenfondsen	14
Wettelijke veranderingen per 1 januari 2015	15
Introductie Shell netto pensioenregeling	15
Historisch overzicht	16

DEKKINGSGRAAD

De dekkingsgraad is de verhouding tussen het aanwezige vermogen (het geld dat het Pensioenfonds bezit) en de pensioenverplichtingen (het geld dat het Pensioenfonds nodig heeft).

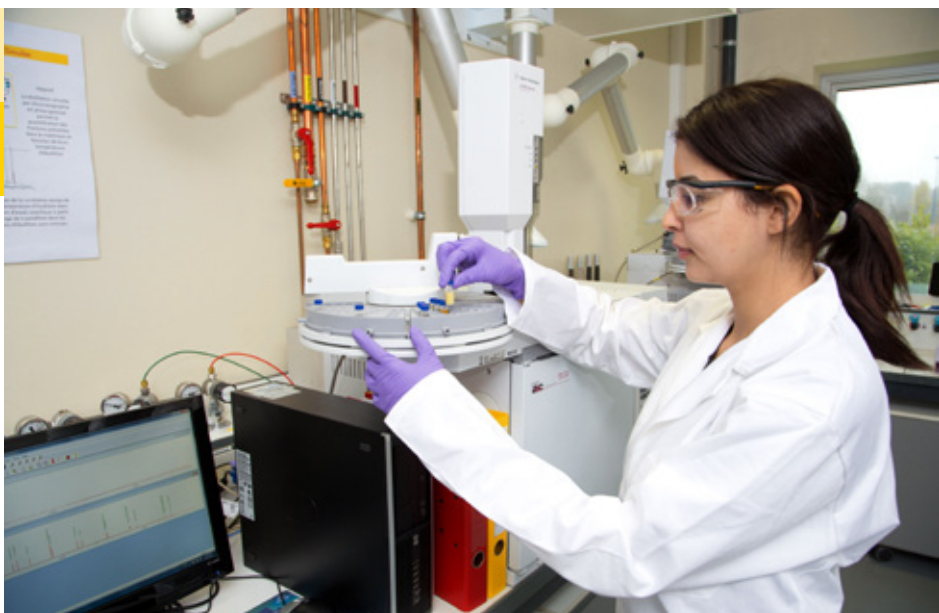
De dekkingsgraad geeft weer in hoeverre we voldoende geld hebben om alle tot nu toe opgebouwde pensioenen nu en in de toekomst uit te keren. De dekkingsgraad wordt eenmaal per maand gepubliceerd. Op 31 december 2014 bedroeg de dekkingsgraad 124%.

Vermogen

Het vermogen van het Pensioenfonds steeg met € 2.817 miljoen van € 22.439 miljoen naar € 25.256 miljoen. De stijging was vooral te danken aan een positief beleggingsresultaat van 13,4%.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen steeg met € 3.265 miljoen van € 17.120 miljoen naar € 20.385

miljoen. De belangrijkste oorzaak is de daling van de rente. Bij een dalende rente gaat het bedrag, dat het Pensioenfonds nu moet voorzien om de pensioenen in de toekomst te kunnen betalen, omhoog. De rente daalde in 2014 van 2,74% naar 1,84%.

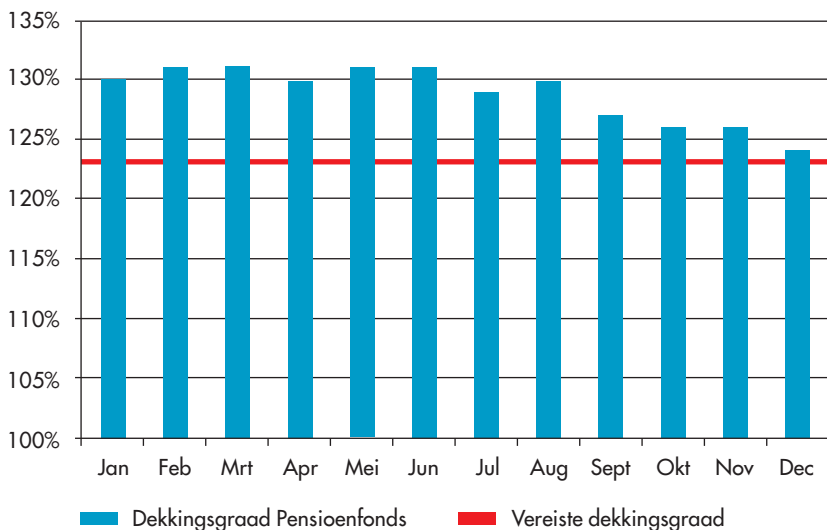
Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het Pensioenfonds daalde met € 448 miljoen van € 5.139 miljoen naar € 4.871 miljoen. Dit komt omdat de voorziening

pensioenverplichtingen meer steeg dan het vermogen van het Pensioenfonds. De daling van het eigen vermogen was ongunstig voor de dekkingsgraad. Deze ging omlaag van 131% eind 2013 naar 124% eind 2014. Per eind 2014 bevond de dekkingsgraad zich boven de vereiste dekkingsgraad van 123%.

Over vermogen, verplichtingen en dekkingsgraad is meer te vinden op de website: www.shell.nl/pensioenfonds/financiering

Ontwikkeling van de dekkingsgraad over 2014

NIEUW FINANCIËEL TOETSINGSKADER

Per 1 januari 2015 geldt een nieuw Financieel Toetsingskader (nFTK). Het nFTK is onderdeel van de Pensioenwet. In het nFTK zijn wettelijke financiële eisen voor pensioenfondsen vastgelegd.

Om te weten of een pensioenfonds voldoende buffers heeft om schommelingen in het rendement te kunnen opvangen, moet volgens de regels in het nFTK naar de zogenoemde 'beleidsdekkingsgraad' worden gekeken. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden. Onder het nFTK geldt dat het vereiste eigen vermogen van het Pensioenfonds 128% is.

Herstelplan

Per 31 maart 2015 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds 126%. De beleidsdekkingsgraad ligt hiermee onder het vereiste niveau van 128%. Er is dan sprake van een reserve tekort. Het Bestuur zal een herstelplan opstellen en voor 1 juli 2015 bij de toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) indienen.

BELEGINGSRESULTAAT

In 2014 hield het economisch herstel aan, en vooral in de tweede helft van 2014 zette dit herstel door.

Eén van de thema's van 2014 was de zorg van centrale banken over deflatie, een daling van de prijzen waarbij investeringen en bestedingen worden uitgesteld. Een mogelijk gevolg daarvan is een langdurige economische terugval. Door de rente uitzonderlijk laag te houden en veel liquiditeit te creëren proberen centrale banken de economie te stimuleren. Als gevolg hiervan wordt de euro minder waard ten opzichte van andere valuta's. De daling van de waarde van de euro maakt export goedkoper en dus concurrerder. Dit is goed voor de economische groei. Wel wordt import duurder.

Een ander gevolg van de beschikbare liquiditeit is goed merkbaar op kapitaalmarkten: stijgende prijzen van onder meer aandelen en obligaties, waarbij beleggers, op zoek naar rendement, ook beleggingen met hogere risico's doen. Over 2014 werd een beleggingsresultaat behaald van 13,4% (in 2013: 7,0%), licht lager dan het benchmarkresultaat. Het Pensioenfonds belegt in aandelen, vastrentende waarden en alternatieve beleggingen. In de tabel hieronder ziet u hoe de beleggingen en de in 2014 behaalde resultaten zijn verdeeld. Meer over beleggingen staat op de website: www.shell.nl/pensioenfonds/beleggingen. Gedetailleerde financiële informatie kunt u in het Jaarverslag vinden. Het Jaarverslag is ook beschikbaar op de website.

Netto resultaten en verdeling van beleggingen in 2014

De rendementen zijn na valuta-afdekking en na aftrek vermogensbeheerkosten

	Strategische verdeling beleggingen in 2014(%)	Rendement in 2014(%)	
		Pensioenfonds	Benchmark
Aandelen	36,4	12,0	11,2
Vastrentende waarden	46,9	8,5	8,7
Alternatieve beleggingen	16,7	14,7	18,6
Totaal	100,0	10,7	11,3
Renteafdekking vast	-	10,3	10,3
Renteafdekking variabel	-	-4,2	-4,2
Totaal rendement		13,4	14,0

INDEXATIE EN PREMIE IN 2014

Indexatie

Het bestuur besloot om de ingegane pensioenen per 1 juli 2014 met 0,4% te verhogen. De prijsontwikkeling over de periode van maart 2013 tot maart 2014 was ook 0,4%. Daarmee is de ambitie van het Pensioenfonds gerealiseerd.

Per 1 juli 2014 is naast de reguliere indexatie ook de in het jaar 2012 niet toegekende indexatie van 2,2% voor de helft ingehaald. De indexatieachterstand bedraagt nu nog 1,1%. Het nog openstaande deel van de in 2012 niet toegekende indexatie kan op basis van het huidige beleid tot en met 2017

alsnog geheel of gedeeltelijk worden toegekend. De financiële positie van het Pensioenfonds moet dat wel toestaan.

Voor deze voorwaardelijke indexatie is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. Het Pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen uit het beleggingsrendement. U hebt door een reeds toegekende verhoging en de verwachting voor de komende jaren niet meteen recht op verhogingen in de toekomst.

Ga voor het indexatiebeleid op hoofdlijnen naar de website: www.shell.nl/pensioenfonds/indexatie

---

Premie

Het Pensioenfonds probeert zijn doel te bereiken met aanvaardbare en stabiele premies. De premies die de werkgever en de deelnemers betalen worden belegd.

De hoogte van de premie van de werknemers is vastgelegd in het Reglement (Reglement VI). De premie die de werkgever betaalt, is afhankelijk van de financiële positie van het Pensioenfonds. Het bestuur bepaalt, na raadpleging van de certificerend actuaris, de hoogte van de werkgeverspremie.

In het afgelopen jaar bedroeg de werkgeverspremie 41,6% van de salarissom. In de eerste helft van het jaar was de premie voor deelnemers 2% over het salarisdeel tot € 78.700 en 8% over het salarisdeel boven deze grens. Vanaf 1 juli 2014 lag het grensbedrag op € 80.300.

Gemiddeld betaalden de deelnemers 3,4% premie en bedroeg de totale pensioenpremie 45%.

Ga voor meer informatie naar: www.shell.nl/pensioenfonds/financiering

VERANTWOORD BELEGGEN

Het Pensioenfonds heeft een beleid voor verantwoord beleggen en kijkt naar de bedrijfsvoering van ondernemingen waarin het investeert.

Als belegger heeft het Pensioenfonds stemrecht bij de aandeelhoudersvergaderingen van die ondernemingen. Het streeft ernaar om te stemmen bij zoveel mogelijk bedrijven waarin het belegt, behalve op aandelen van Royal Dutch Shell plc. Uit praktische overwegingen stemt het Pensioenfonds meestal op afstand, zonder aanwezigheid op de aandeelhoudersvergaderingen zelf. Als het nodig is gaat het Pensioenfonds met de leiding van een onderneming in gesprek, onder andere over het gevoerde ondernemingsbeleid, sociaal beleid en milieubeleid. Voor deze beide activiteiten gebruikt het Pensioenfonds een gespecialiseerde dienstverlener. Het Pensioenfonds heeft in 2014 op afstand gestemd op 7.077 aandeelhoudersvergaderingen. Bij 3.073 van deze vergaderingen werd bij één of meer besluiten tegen gestemd. Met 632 ondernemingen werd gesproken over diverse zaken, onder andere: bestuursstructuur, omgang met werknemers en de gemeenschap, gezondheid en veiligheid, kinderarbeid, controversiële wapens, corruptie, klimaatverandering en milieu-onderwerpen.

Op www.shell.nl/pensioenfonds/verantwoordbeleggen staat het 'beleid verantwoord beleggen', en rapporteert het Pensioenfonds elk kwartaal over de uitvoering van dit beleid.

UITVOERINGSKOSTEN

De uitvoeringskosten van pensioenfondsen hebben in 2014 bij politiek, toezichthouders, de media en het algemeen publiek onverminderd in de belangstelling gestaan.

In 2014 is de Code Pensioenfondsen in werking getreden. De code bevat normen voor goed pensioenfondsbeheer. Er staat ook een passage over uitvoeringskosten in. Zo moet het bestuur in het jaarverslag rapporteren over de kosten van de uitvoering van de pensioenregeling. Het bestuur geeft volgens de aanbevelingen van de Pensioenfederatie inzicht in de uitvoeringskosten, voor zover de gegevens

beschikbaar zijn. Uitvoeringskosten bestaan uit de kosten van pensioenbeheer, vermogensbeheer en de transactiekosten.

- **Pensioenbeheerkosten** - dit zijn onder meer kosten voor de pensioenadministratie, communicatie, bestuur, financieel beheer en projecten. In 2014 bedroegen deze kosten € 223 per premiebetalende deelnemer en gepensioneerde (2013: € 220).
- **Vermogensbeheerkosten** - dit zijn grof samengevat de beheerkosten van beleggingen, waaronder prestatieafhankelijke vergoedingen, bewaarloon en kosten voor accountants en

juridisch adviseurs. In 2014 bedroegen deze kosten € 189 miljoen (2013: € 193 miljoen). De kosten bestaan voor een belangrijk deel uit de (geschatte) prestatievergoeding van de investeringen in alternatieve beleggingen – private equity, indirect vastgoed en hedgefondsen. Bij private equity en indirecte vastgoed investeringen wordt de vergoeding die wordt toegekend aan een jaar mede beïnvloed door de prestatie over de verstrekte totale looptijd. Het rendement moet daarbij eerst boven het overeengekomen minimum rendement voor de investeerders komen voordat de manager recht heeft op de prestatievergoeding.

- **Transactiekosten** - dit zijn de kosten die gemaakt worden bij het kopen en verkopen van beleggingen. Deze kosten maken deel uit van de prijs van de beleggingen. De transactiekosten worden geschat volgens de aanbevelingen van de Pensioenfederatie, en bedragen voor 2014 € 22 miljoen (2013 € 23 miljoen). De lichte daling van de kosten is het gevolg van een lagere waarde van de aan- en verkopen van vastrentende waarden. De transactiekosten van aandelen zijn vrijwel onveranderd.

COMMUNICATIE & ORGANISATIE

In 2014 heeft een aantal grote veranderingen plaatsgevonden, die op verschillende manieren naar de betrokkenen zijn gecommuniceerd.

Communicatie

Denk aan communicatie over de veranderingen in de pensioenregeling per 1 januari 2015. In een persoonlijke brief werden de gevolgen getoond voor de toekomstige pensioenopbouw bij overgang naar de Shell middelloonregeling. Deelnemers met een inkomen boven het door de overheid gestelde maximum voor bruto pensioenopbouw, ontvingen persoonlijk bericht over de gevolgen hiervan voor hun pensioen.

Daarnaast kregen zij uitgebreide informatie over de mogelijkheid om in de nieuwe Shell netto pensioenregeling deel te nemen. Alle communicatie over de veranderingen in de pensioenregeling is in nauwe samenwerking met Shell Nederland ontwikkeld en uitgevoerd.

Dit alles vond plaats naast de reguliere, terugkerende communicatie-activiteiten, zoals de nieuwsbrieven en het BOP onderzoek. Eind 2014 werd voor de derde keer het landelijke 'Benchmark Onderzoek Platform' (BOP) gehouden. In dit online onderzoek worden actieve deelnemers en pensioengerechtigden

gevraagd naar hun mening over de communicatie en dienstverlening van het Pensioenfonds. De scores van het Pensioenfonds lagen boven het landelijk gemiddelde en waren vrijwel gelijk ten opzichte van het onderzoek in 2013. Verder kwam uit dit onderzoek naar voren dat er steeds meer behoefte is aan een jaarlijkse check, een specialist bij de werkgever en een minicursus pensioen. Het Pensioenfonds gaat bekijken hoe aan de veranderende informatiebehoefte van deelnemers kan worden voldaan.

BOP is een initiatief van de pensioensector en geeft een landelijke vergelijking van de manier waarop pensioenfondsen communiceren. Het Pensioenfonds zal ook in 2015 weer aan het onderzoek deelnemen.

Organisatie

Het Pensioenfonds voert de pensioenregeling uit voor Shell in Nederland en heeft zijn taken uitbesteed aan Shell Pensioenbureau Nederland (SPN) en Shell Asset Management Company (SAMCo). SPN is aangesteld als directeur van het Pensioenfonds, zorgt voor de dagelijkse gang van zaken en onderhoudt het contact met deelnemers en pensioengerechtigden. Ook ondersteunt en adviseert SPN het bestuur over het

pensioenbeleid, bij toezicht op het vermogensbeheer en op het terrein van risicobeheersing. Het bestuur is eindverantwoordelijk. SAMCo beheert het vermogen van het Pensioenfonds en adviseert het bestuur over de beleggingen. Beleggingsvoorstellen worden eerst besproken in de beleggingscommissie, daarna neemt het bestuur de beslissingen.

Het bestuur van het Pensioenfonds legt jaarlijks verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid in het voorgaande kalenderjaar, over de manier waarop dat beleid is uitgevoerd, en over beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het verantwoordingsorgaan adviesrechten.

De raad van toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het Pensioenfonds. Tevens staat de raad van toezicht het bestuur met raad ter zijde.

Op www.shell.nl/pensioenfonds/organisatie vindt u de samenstelling van de verschillende organen en commissies met hun taken en verantwoordelijkheden. Op 1 juli 2014 is deze samenstelling veranderd omdat op dat moment de Wet versterking bestuur pensioenfondsen in werking trad.

CODE PENSIOENFONDSEN

Op 1 januari 2014 is de nieuwe Code Pensioenfondsen in werking getreden. De code is de opvolger van de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur uit 2005. De code is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid en richt zich op de drie bestuurlijke kernfuncties: besturen, toezicht houden en verantwoording afleggen.

Het is verplicht de code na te leven of uit te leggen hoe en waarom op onderdelen wordt afgeweken. De code bevat normen voor goed pensioenfondsbestuur, waarmee de transparantie op dit gebied verder wordt vergroot. In de

code staan bepalingen over de rol van de verschillende organen binnen een pensioenfonds. De code gaat uitgebreid in op thema's als benoemingen en zittingstermijnen. Ook onderwerpen als risicomanagement, beloningen, diversiteit en verantwoord beleggen komen aan bod.

Ieder jaar wordt een geactualiseerd overzicht opgesteld van de naleving van de Code Pensioenfondsen als onderdeel van de vaste bestuurscyclus voor het bestuur. Uit het overzicht blijkt dat het Pensioenfonds in 2014 de code vrijwel geheel heeft nageleefd. In het jaarverslag 2014 worden de afwijkingen van de code toegelicht.

WET VERSTERKING BESTUUR PENSIOENFONDSEN

Per 1 juli 2014 is de Wet versterking bestuur pensioenfondsen ingegaan. Deze wet stelt eisen aan de manier waarop pensioenfondsen worden bestuurd. Een van de doelen van deze wet is een goede vertegenwoordiging van alle belanghebbenden. Daarnaast mikt de wet op stroomlijning van organen en taken, en op vergroting van deskundigheid en versterking van het interne toezicht. Voor het Pensioenfonds heeft de nieuwe wet geleid tot drie veranderingen:

- Twee vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden maken nu deel uit van het bestuur.

- De deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan zijn opgegaan in één nieuw verantwoordingsorgaan, met behoud van de huidige brede adviesrol. Het nieuwe verantwoordingsorgaan heeft veertien leden: acht namens de pensioengerechtigden, vier namens de actieve deelnemers en twee namens de werkgever.
- De commissie intern toezicht is veranderd in een raad van toezicht (met vier externe leden), met enkele formele bevoegdheden.

WETTELIJKE VERANDERINGEN PER 1 JANUARI 2015

Per 1 januari 2015 is de pensioenregeling van Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF) veranderd, als gevolg van nieuwe wettelijke pensioenregels. De wetgever nam fiscale maatregelen waardoor de pensioenopbouw in Nederland werd versoerd. Shell vindt een goede pensioenregeling belangrijk. De aangepaste regeling maakt maximaal gebruik van de mogelijkheden die de fiscale wetgeving vanaf 1 januari 2015 biedt. De twee belangrijkste veranderingen voor de pensioenregeling van SSPF per 1 januari 2015:

- pensioenopbouw gebeurt voortaan in de Shell middelloonregeling;
- deelnemers kunnen tot maximaal € 92.600 (niveau 2015) bruto pensioen opbouwen in deze middelloonregeling.

Voor deelnemers met een pensioengevend salaris dat boven € 92.600 uitkomt, is er de vrijwillige Shell netto pensioenregeling.

INTRODUCTIE SHELL NETTO PENSIOENREGELING

Sinds 1 januari 2015 mogen deelnemers met een pensioengevend salaris boven € 92.600 (niveau 2015) per jaar alleen voor het pensioen sparen uit het netto inkomen (na aftrek loonbelasting). Dat is een maatregel van de overheid. Om deze reden heeft Shell een netto pensioenregeling ontwikkeld. Zo kunnen deelnemers met een salaris boven deze grens ook voor dat deel van hun salaris pensioenkapitaal opbouwen. De netto pensioenregeling is een beschikbare premieregeling. Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS) voert de netto pensioenregeling uit.

Informatie over de netto pensioenregeling staat op de website van SNPS:

www.snps.nl/shell-netto-pensioen

HISTORISCH OVERZICHT

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Actieve deelnemers	10.956	11.327	11.182	10.879	10.933	11.517	11.690	11.655	11.226	10.589
Ingegane pensioenen	19.759	19.646	19.584	19.522	19.471	19.562	19.554	19.509	19.300	19.003
Gewezen deelnemers	6.000	6.319	6.458	6.717	6.855	6.616	6.701	6.639	7.010	7.458
Totaal	36.715	37.292	37.224	37.118	37.259	37.695	37.945	37.803	37.536	37.050
Vermogen (miljoenen euro)	25.256	22.439	21.171	18.247	17.445	15.473	10.598	19.257	18.570	16.153
Voorziening pensioenverplichting (miljoenen euro)	20.385	17.120	17.722	16.419	14.183	12.978	13.213	10.679	11.256	11.120
Dekkingsgraad (%) ¹	124	131	119	111	123	119	80	180	165	145
Totaal rendement (%)	13,4	7,0	17,0	6,5	14,8	27,5	-43,3	5,9	17,3	20,4
Indexatie doorlopend pensioen (%)	0,4*	1,5	0	1,9**	0,8	0	2	1,6	1,4	1,4

¹ Vanaf 2005 wordt de dekkingsgraad berekend volgens de regels van het Financieel toetsingskader.
 Vanaf 2012 wordt de dekkingsgraad berekend met de gemiddelde rente van de voorgaande drie maanden.
 De daarbij gebruikte rentecurve is de zogeheten 'UFR', zoals DNB voorschrijft.

* Exclusief 1,1% inhaalindexatie over 2012, verleend in 2014

** Exclusief 1,5% inhaalindexatie over 2009, verleend in 2011